

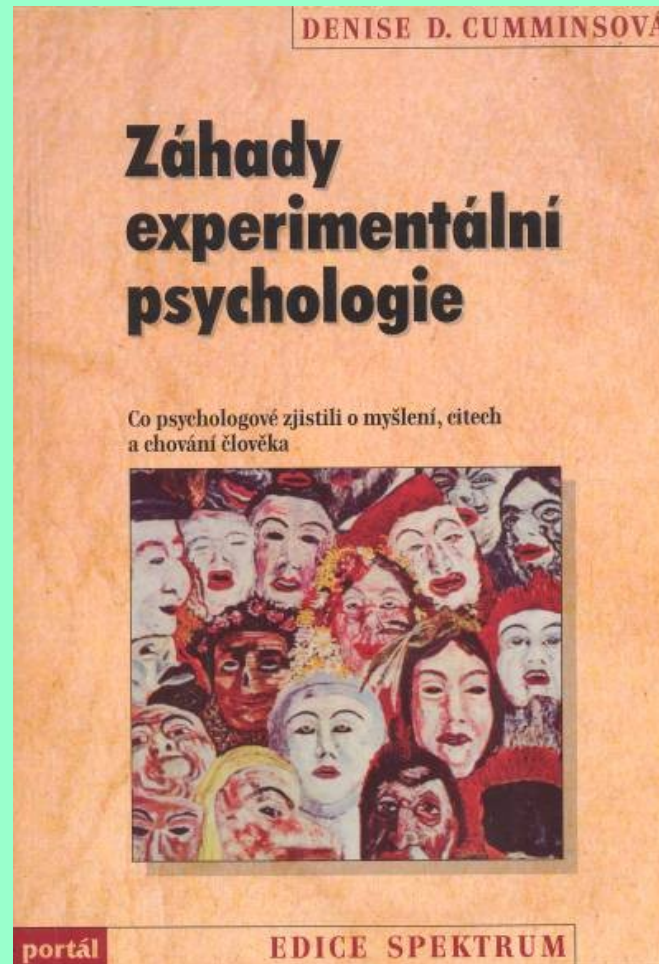
Úvod do psychologie

7.10.2009

Psychologie – Atkinson a kol.

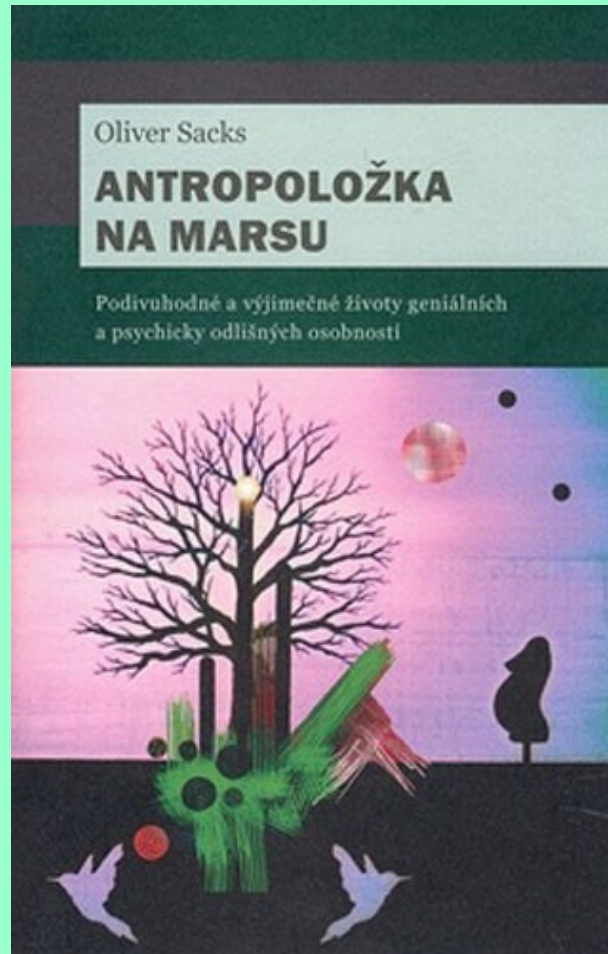
Záhady experimentální psychologie - Cumminsová

Sebepoznání

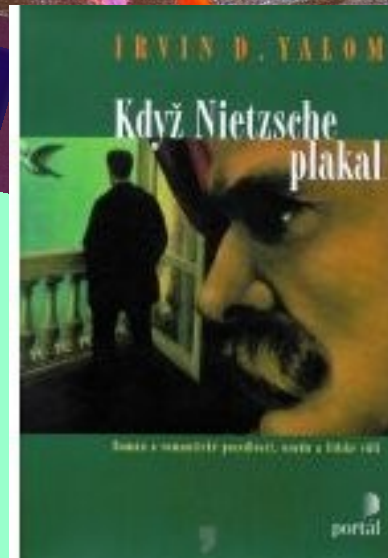
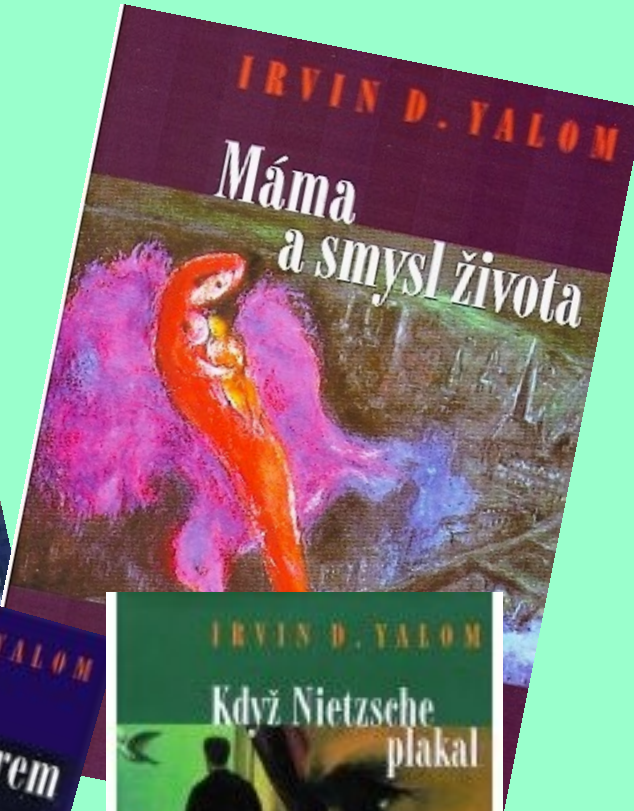
Antropoložka na Marsu – Sacks

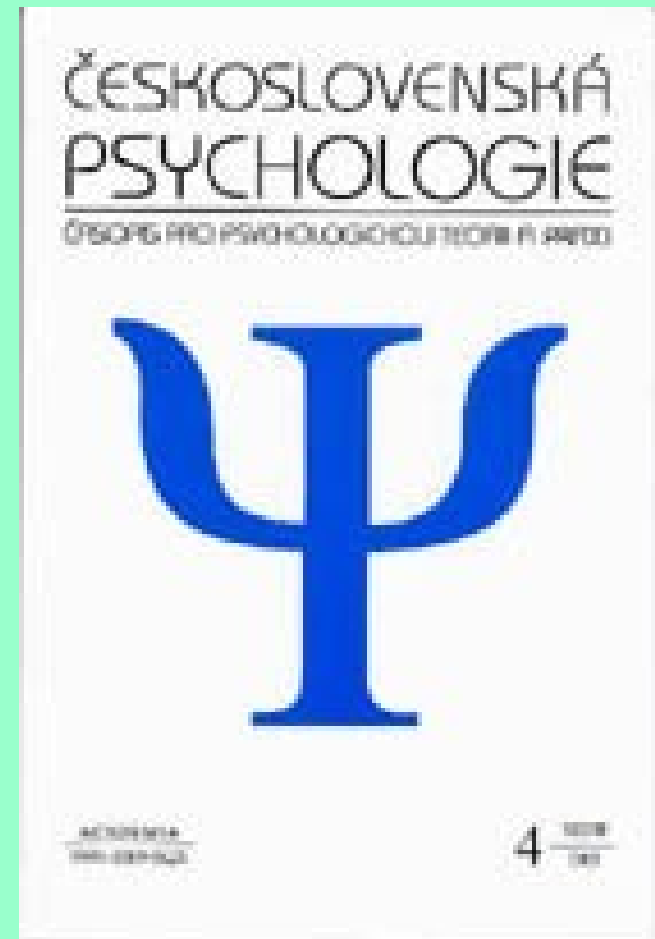
Muž, který si pletl manželku s kloboukem – Sacks

Yalom

Časopisy

Studium pramenů

- ověřování informací – nutnost dohledávat informace u zdroje!
- díky překladům, nepochopení a zestručňování se informace zkreslují
- cvičení

Literatura

- Chcete si zlepšit výsledek ze závěrečné písemky o jeden stupeň?
- Můžete: připravíte-li si povídání (8-10 minut) o knížce s psychologickou tematikou nebo o zajímavém článku, které jste četli.

(Každý má pouze jednu možnost.)

Tituly

- Akademické – Bc., Mgr., PhDr., ...
- Akademicko-vědecké – Ph.D., CSc., DrSc., DSc., ...
- Vědecko-pedagogické – asistent, odborný asistent, docent (zkratka doc.) a profesor (prof.)

Akademické hodnosti

student **Jan Novák**

- nastoupil do magisterského studijního programu psychologie – po pěti těžkých letech se stává **magistrem** (Mgr.)
- Magisterský program – dva cykly (obecná a aplikovaná část)

Akademické hodnosti

Mgr. Jan Novák

- se může rozhodnout vystudovat ještě práva
- po pěti letech studia se stává

Mgr. et Mgr. Janem Novákem

- oslovujeme stále pane magistře
(titul získaný jako první bývá blíže jménu)

Akademické hodnosti

Mgr. Jan Novák

- Se rozhodne podstoupit rigorózní řízení
  - napíše rigorózní práci (100 stran)
  - zaplatí x Kč poplatek
  - práci obhájí a vykoná rigorózní zkoušku
- a stává se **PhDr. Janem Novákem**, jehož oslovujeme „pane doktore“

Akademicko-vědecké hodnosti

PhDr. Jan Novák

- nastoupil do doktorského studijního programu:
- studoval 4 roky (v př. dálk. studia až 7 let)
- sepíše a obhájí dizertační práci a stává se

PhDr. Janem Novákem, Ph.D.

- oslovujeme jej stále „pane doktore“

Akademicko-vědecké hodnosti

PhDr. Jan Novák

- dříve narození Nováci obhajovali kandidátskou práci a stávali se **kandidáty věd:**

PhDr. Jan Novák, CSc.

Akademicko-vědecké hodnosti

Mgr. Jan Novák
(jiná varianta)

- Se rozhodne přímo studovat doktorské studium a po jeho absolvování se stává

Mgr. Janem Novákem, Ph.D.

- Jak ho budeme oslovovat?

Vědecko-pedagogické hodnosti

PhDr. Jan Novák, Ph.D.

- pokračuje ve vědecké kariéře a dříve či později splní všechny podmínky k vykonání habilitačního řízení
- Po jeho úspěšném zakončení se stává **doc. PhDr. Janem Novákem, PhD.**
- oslovujeme pane docente

Vědecko-pedagogické hodnosti

doc. PhDr. Jan Novák, Ph.D.

- má už jen poslední možnost kam postoupit
- na základě rozhodnutí akreditační komise a vědecké rady podstupuje profesorské řízení
- stává se profesorem:

prof. PhDr. Jan Novák, PhD.

vědecká x nevědecká metoda

vědecká:

- Systematičnost
- Ověřitelnost
- Opakovatelnost
- Objektivita

nevědecká:

- Nahodilost
- Nelze jednoduše ověřit ani vyvrátit
- Jednotlivé zkušenosti
- subjektivní hodnocení

Slavné psychologické experimenty

Der kluge Hans

- nejedná se o doslovně „psychologický“ experiment
- kolem roku 1900 se objevil kůň, který uměl počítat i ty nejsložitější matematické příklady
- rok 1904 – třináctičlená vědecká komise měla prozkoumat, zda nejde o podvod
- Nakonec tomu přišel na kloub jeden student; zjistil, že kůň počítá špatně bez přítomnosti jakýchkoliv pozorovatelů

Slavné psychologické experimenty

Stanfordský vězeňský experiment - Philip Zimbardo

- ze 75 kalifornských studentů vybráno 21 zcela vyrovnaných a zdravých studentů
- 10 z nich se stali „vězni“ a 11 bylo „dozorců“; dozorcí dostali plat a uniformy
- experiment měl trvat 14 dní, po 6 dnech se ale musel ukončit (Zimbardo sám ztratil odstup a příliš se vžil do role „ředitele věznice“)

Slavné psychologické experimenty

Milgramův experiment – přenesená odpovědnost

- skupina dobrovolníků rozdělena na žáky a učitele
- bylo jim řečeno, že se zúčastní experimentu, který měl zkoumat učení
- učitelé měli každou špatnou odpověď žáka potrestat ránou elektrickým proudem se zvyšujícím se napětím
- 30 tlačítek 15V až 450V
- ve skutečnosti byli dobrovolníci pouze učitelé, žáci byli placení herci
- téměř 65% účastníků, povzbuzovaných výzkumníkem, bylo ochotno pustit do žáka maximální napětí

Slavné psychologické experimenty

Albert Bandura – učení nápodobou

- děti z mateřské školky byly po jednom odvedeny do hrací místnosti; posadili je ke stolu, aby si malovaly
- V protější části místnosti seděl dospělý, který si hrál s panenkou – po chvíli s ní začal mlátit o zem, kroutit jí končetinami a přitom nadával
- děti, které seděly v místnosti s takovým dospělým, potom v další místnosti samy daleko více napodobovaly jeho chování než skupina dětí, která to neviděla

Zajímavá psychologická dilemata

Je člověk ve své podstatě dobrý, zlý nebo neutrální?

- **zlý** - nejstarší (křesťanská tradice – člověk je hříšný); Sigmund Freud – lidé jsou bezmocní pod nadvládou vlastních pudů
- **neutrální** – John Locke (*tabula rasa*)
- **dobrý** – Carl Rogers – „jestliže člověku poskytnu vhodné prostředí, začne se sám směřovat ke hledání toho dobrého v sobě...“

Zajímavá psychologická dilemata

Jsou naše vlastnosti vrozené, nebo je získáváme až díky působení vnějšího prostředí?